

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

21 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii – Petru Moraru și Ghenadie Nicolaev,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor în anulare declarate de condamnat, prin care se solicită casarea deciziilor Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 octombrie 2008 și din 17 decembrie 2014, în cauza penală în privința lui

Mițul Alexandru Timofei, născut la 23 iulie 1953, originar r-nul Dubăsari, domiciliat mun. Chișinău, str. M. Costin 4/1, ap. 67.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 27.04.2005 – 28.11.2006;

Instanța de apel: 22.01.2007 – 26.02.2007;

Instanța de recurs: 23.04.2008 – 17.06.2008;

Instanța de apel: 06.07.2008 – 29.10.2008;

Instanța de recurs: 06.01.2009 – 25.02.2009.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 28 noiembrie 2006, Mițul Alexandru a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 195 alin. (2) Cod penal, la 10 ani închisoare cu executarea în penitenciar de tip închis.

S-a încasat de la Mițul Alexandru, cu titlu de prejudiciu material în beneficiul lui Roșca Sergiu suma de 3000 dolari SUA și în beneficiul lui Gagheuța Tudor suma de 500 dolari SUA.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt, că Mițul Alexandru, la 12 martie 2001, aflându-se în mun. Chișinău, str. Transnistria 13, cu scopul însușirii în proporții deosebit de mari a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune, sub pretextul confecționării unui strung pentru fierăstrău, a însușit de la cet. Gagheuța Tudor, bani în sumă de 500 dolari SUA.

Tot el, la 13 iulie 2004, aproximativ la ora 06:45, aflându-se în mun. Chișinău, str. Frumușica 1,,b”, cu scopul însușirii în proporții deosebit de mari a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, a însușit de la Roșca Sergiu bani în sumă de 3000 dolari SUA.

Tot el, cu scopul însușirii în proporții deosebit de mari a bunurilor, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul închirierii automobilului „VAZ – 2345”, n/î C HE 709, a însușit de la SRL „Smirtrans” automobilul indicat, cauzând un prejudiciu material în sumă de 52097 lei.

3. Avocatul Zumbreanu Feodot în numele inculpatului Mițcu Alexandru, a declarat apel, prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare, motivând că între inculpat și părțile vătămate au avut loc relații civile, și anume, primirea unui avans de la Gagheuța Tudor în sumă de 500 dolari SUA, de la Roșca Sergiu un împrumut în sumă de 3000 dolari SUA, iar cu SRL „Smirtrans” a fost încheiat un contract de arendă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 februarie 2007, a fost respins apelul ca fiind nefondat, cu menținerea sentinței.

5. Avocatul Scorțescu Aureliu în numele inculpatului și inculpatul, au depus recurs ordinar, solicitând casarea hotărârilor judecătorești cu pronunțarea unei hotărâri de încetare a procesului penal intentat în privința inculpatului, motivând că relațiile dintre inculpat și părțile vătămate sunt relații civile.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 17 iunie 2008, a fost admis recursul ordinar, casată decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea deciziei, instanța de recurs a menționat, că instanța de apel nu a indicat temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului declarat de avocat, precum și motivele adoptării soluției date, neverificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, încălcând prevederile art. art. 414, 417 Cod de procedură penală.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 octombrie 2008, a fost admis parțial apelul avocatului Zumbreanu Feodot și apelul suplimentar al avocatului Scorțescu Aureliu în numele inculpatului, casată sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Mițcu Alexandru a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 190 alin. (2) lit. a), c) Cod penal, la amendă în mărime de 700 unități convenționale, echivalentul a 14000 lei.

În baza art. 88 alin. (5) Cod penal, întru atenuarea pedepsei, durata arestului preventiv din 12 noiembrie 2004 până la 17 ianuarie 2005 și din 06 martie 2008 până la 29 octombrie 2008, a fost inclus în pedeapsa stabilită, spre executare rămânând amenda în mărime de 250 unități convenționale, echivalentul a 5000 lei.

Acțiunile civile au fost admise, fiind încasat din contul lui Mițcu Alexandru în beneficiul lui Gagheuța Tudor, suma de 500 dolari SUA și în beneficiul lui Roșca Sergiu, suma de 3000 dolari SUA, sau echivalentul în valută națională conform cursului BNM la data executării.

7.1. Pentru pronunțarea soluției nominalizate, instanța de apel a constatat în fapt, că Mițcu Alexandru, la 12 martie 2001, acționând cu scopul sustragerii bunurilor altei persoane, aflându-se în mun. Chișinău, str. Transnistria 13, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul confecționării unui strung pentru fierăstrău a însușit de la Gagheuța Tudor, suma de 500 dolari SUA, cauzându-i o pagubă considerabilă.

Tot el, la 13 iulie 2004, aproximativ la ora 06:45, acționând cu scopul sustragerii bunurilor altei persoane, aflându-se în mun. Chișinău, str. Frumușica 1 „b”, prin înșelăciune a însușit de la cet. Roșca Sergiu, bani în sumă de 3000 dolari SUA, cauzându-i o pagubă considerabilă.

Tot el, de către organul de urmărire penală a fost învinuit pentru faptul, că având scopul sustragerii bunurilor altei persoane în proporții deosebit de mari, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul închirierii automobilului „VAZ – 2345” cu n/î C HE

709 a însușit de la SRL „Smirtrans” automobilul indicat, cauzând o pagubă materială în sumă de 52097 lei.

Instanța de apel a considerat necesară excluderea acestui episod din învinuire din motiv, că acțiunile inculpatului nu constituie elementele infracțiunii incriminate.

Relațiile între Mițul Alexandru și SRL „Smirtrans” sunt relații civile apărute în baza contractului de arendă încheiat între părți și ele sunt reglementate de legislația civilă.

8. Procurorul, a declarat recurs ordinar în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicitând casarea parțială a deciziei în partea stabilirii pedepsei cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, motivând că la individualizarea pedepsei nu s-a ținut cont de gradul de pericol social al infracțiunii săvârșite, motivarea stabilirii pedepsei contravine prevederilor art. 394 alin. (2) Cod de procedură penală.

8.1. Inculpatul, de asemenea a contestat decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare.

9. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 25 februarie 2009, s-a dispus inadmisibilitatea recursurilor ordinare, al procurorului ca fiind vădit neîntemeiat, iar cel declarat de inculpat din motiv că nu îndeplinește cerințele de conținut prevăzute de art. 430 Cod de procedură penală și este vădit neîntemeiat.

10. Condamnatul, a declarat recurs în anulare fără a invoca careva temeuri obligatorii prevăzute în art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, solicitând casarea hotărârilor judecătorești adoptate la caz, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare.

11. Prin hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție din 23 noiembrie 2009, recursul în anulare declarat de condamnat a fost respins ca inadmisibil.

12. Condamnatul, a depus cerere de revizuire, solicitând deschiderea procedurii de revizuire, casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 octombrie 2008, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare cu dispunerea reabilitării judecătorești, din motiv că între el și părțile vătămate sunt relații civile, încasarea din contul Inspectoratului de poliție Botanica, mun. Chișinău a sumei de 3650 lei, restituirea corpurilor delictive în sumă de 115000 lei.

13. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2014, cererea de revizuire a fost respinsă ca inadmisibilă.

În motivarea deciziei instanța a menționat, că potrivit rigorilor art. 460 alin. (1) Cod de procedură penală, procedura de revizuire se deschide în baza cererii adresate procurorului de nivelul instanței care a judecat cauza în fond.

În cazul temeiurilor prevăzute la art. 458 alin. (3) pct. 3), 4) Cod de procedură penală, procedura de revizuire se deschide în baza cererii adresate instanței de judecată care a judecat cauza în primă instanță.

Astfel, instanța de judecată a constatat că condamnatul a depus cererea de revizuire direct în instanța de apel, care a examinat cauza în ordine de apel și nu fondul cauzei, prin urmare cererea de revizuire urma a fi înaintată procurorului sect. Botanica, mun. Chișinău, care urma să se pronunțe asupra cererii prin ordonanță, procedură care nu a fost respectată.

14. Condamnatul Mițul Alexandru, la 28 ianuarie 2016 a depus recurs în anulare, solicitând casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2014 cu repunerea în termenul de contestare, din motiv că cererea de revizuire a fost examinată de judecătorul Lîsîi Ghenadie, care anterior a examinat

respectiva cauză penală în fond, admiterea cererii de revizuire cu deschiderea procedurii de revizuire, din motiv că la 03 noiembrie 2014 au apărut circumstanțe noi care nu au fost cercetate în cadrul examinării cauzei penale, pronunțarea unei hotărâri de achitare deoarece relațiile dintre condamnat și părțile vătămate sunt relații civile.

14.1. La 29 ianuarie 2016, condamnatul a mai depus o cerere de recurs în anulare, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 octombrie 2008, deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2014, a încheierii judecătorului de instrucție, a deciziei Curții de Apel Chișinău prin care a fost menținută încheierea judecătorului de instrucție cu privire la refuzul Procuraturii sect. Botanica, mun. Chișinău în pornirea procedurii de revizuire a cauzei penale în baza art. 458 alin. (3) pct. 1), 2) Cod de procedură penală, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare.

Suplimentar celor invocate în cererea din 28 ianuarie 2016, recurentul a menționat, că în baza deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2014, a depus o cerere la Procuratura sect. Botanica, mun. Chișinău, prin care a solicitat deschiderea procedurii de revizuire a procesului penal, la fel a depus și plângere în ordinea art. 313 Cod de procedură penală, judecătorului de instrucție, însă prin încheierea din 24 septembrie 2015, plângerea asupra refuzului procurorului în Procuratura sect. Botanica, mun. Chișinău privind deschiderea procedurii de revizuire a fost respinsă ca inadmisibilă, din motiv că există decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2014.

15. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 452 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, persoanele menționate în art. 401 alin. (1) pct. 2) și 3), și în numele acestora, apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârilor judecătorești după epuizarea căilor ordinare de atac.

În corespundere cu prevederile art. 455 alin. (2) pct. 7) Cod de procedură penală, cererea de recurs în anulare trebuie să cuprindă motivele recursului în anulare cu menționarea cazurilor prevăzute în art. 453 și cu argumentarea ilegalității hotărârii atacate.

Prin trimitere la dispoziția art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, se menționează că hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise doar la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, inclusiv când Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii.

Prin urmare, instanța de recurs remarcă faptul că, dreptul de a declara recurs în anulare, poate fi exercitat numai în privința hotărârilor judecătorești prin care a fost judecată cauza penală în fond, adică hotărârile irevocabile de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac, reglementate de Capitolul IV, Secțiunea I și Secțiunea II ale Codului de procedură penală – adică calea apelului și recursului ordinar.

Colegiul penal, verificând motivele recursurilor declarate de condamnatul Mițcu Alexandru, constată că acesta în susținerea cererilor de recurs invocă dezacordul cu decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2014, prin care

cererea de revizuire a fost respinsă ca inadmisibilă, precum și cu o decizie a Curții de Apel Chișinău prin care a fost menținută încheierea judecătorului de instrucție cu privire la refuzul Procuraturii sect. Botanica, mun. Chișinău în pornirea procedurii de revizuire, care nu a fost anexată la materialele cauzei.

La caz, este cert că potrivit art. 458 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile judecătorești irevocabile pot fi supuse revizuirii atât cu privire la latura penală, cât și cu privire la latura civilă.

Conform art. 460 alin. (1) Cod de procedură penală, procedura de revizuire se deschide în baza cererii adresate procurorului de nivelul instanței care a judecat cauza în fond. În cazul temeiurilor prevăzute la art. 458 alin. (3) pct. 3) și 4), procedura de revizuire se deschide în baza cererii adresate instanței de judecată care a judecat cauza în primă instanță.

În speță, recurentul a depus cererea de revizuire direct în instanța de apel, iar prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2014, i-a fost explicat, că cererea de revizuire urma a fi înaintată procurorului sect. Botanica, mun. Chișinău, care prin ordonanță urma să se pronunțe asupra cererii de revizuire.

Analizând dispozițiile legale expuse mai sus în raport cu speța dată rezultă că, decizia instanței de apel, prin care cererea de revizuire a fost respinsă ca inadmisibilă, din motiv că urma a fi înaintată procurorului de nivelul instanței care a judecat cauza în fond, nu cade sub incidența categoriilor de hotărâri irevocabile prevăzute la alin. (1) art. 452 Cod de procedură penală, ce pot fi contestate cu recurs în anulare la Curtea Supremă de Justiție, iar recursurile declarate împotriva unei asemenea decizii sunt inadmisibile, deoarece o asemenea hotărâre nu este susceptibilă de a fi atacată cu recurs în anulare.

Așadar, având ca reper prevederile art. 455 alin. (2) pct. 7), art. 453 Cod de procedură penală, instanța decide inadmisibilitatea recursurilor declarate, întrucât acestea nu corespund cerințelor de formă și conținut prevăzute la art. 455 Cod de procedură penală.

16. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor în anulare declarate de condamnatul *Mițcu Alexandru Timofei*, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2014, în propria cauză penală, din motiv că nu îndeplinesc cerințele de formă și de conținut.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 21 octombrie 2016.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Petru Moraru

Ghenadie Nicolaev